

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

104112 - LLENGUATGE I EXPRESSIÓ AUDIOVISUAL

Informació general

- Tipus d'assignatura : Bàsica
- Coordinador : Maddalena Fedele
- Curs: Primer
- Trimestre: Primer
- Crèdits: 6
- Professorat:
  - Aina Fernández Aragonés <afernandez@tecnocampus.cat>
  - Jordi Roquer Gonzalez <jroquer@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Català

Competències que es treballen

Específica

- E14_Adquirir els coneixements de la història, estètica, evolució i dinàmica del cine, televisió, ràdio, premsa, Internet i videojocs, així com reconèixer l'estètica a través del visionat i l'anàlisi

Bàsiques i Generals

- G1_ Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en la seva àrea d'estudi que parteixin de la base de l'educació secundària general, i s'acostuma a trobar a un nivell que, amb el suport de llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de la vanguardia del seu camp d'estudi
- G4_ Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat

Descripció

Aquesta assignatura s'emmarca dins l'àmbit de la Comunicació del Grau de Mitjans Audiovisuals. Es planteja com una aproximació de caràcter introductori al llenguatge audiovisual i el seu ús descriptiu, narratiu i expressiu, tant pel que fa als elements de llenguatge d'imatge com de so, amb l'objectiu d'oferir una visió global dels elements bàsics que conformen la comunicació audiovisual i les seves noves expressions fruit del procés de digitalització. Així doncs, s'inclou un panorama global del llenguatge televisiu, dels llenguatges d'internet i dels nous mitjans.

Resultats d'aprenentatge

En acabar l'assignatura l'estudiant ha de ser capaç de:

1. Preparar i gravar les imatges i els elements sonors necessaris per confeccionar una peça audiovisual amb sentit narratiu.
2. Explicació d'una informació de caràcter argumentatiu en públic.
3. Treball, en grup, d'investigació documental sobre algun aspecte de la història i/o el llenguatge audiovisual.

4. Anàlisi crític de seqüències cinematogràfiques o televisives.

A més, l'estudiant també assolirà els següents resultats d'aprenentatge:

5. Conèixer i reconèixer els elements que possibiliten la comunicació audiovisual.
6. Desenvolupar un discurs crític i analític sobre les tendències de l'audiovisual contemporani.
7. Saber aplicar correctament el llenguatge audiovisual en la producció de sentit.
8. Saber construir espais de ficció a partir de l'estructuració del llenguatge audiovisual.
9. Conèixer i saber aplicar les principals metodologies d'anàlisi sobre el so en l'audiovisual.
10. Identificar els recursos sonors, simbòlics, expressius i estructurals emprats en la música a diferents àmbits de l'audiovisual com el cinema, la televisió, la publicitat, el videoclip o els videojocs.

Metodologia de treball

L'assignatura consta de dues parts diferenciades:

- Sessions de gran grup (4h/setmana), on s'imparteixen coneixements teòrics.
- Sessions de seminari (grup mig: la meitat de la classe) (2h/setmana), on es desenvolupen activitats centrades en la creació i anàlisi de llenguatge, mitjançant les següents eines de treball:

- Treball en petit grup per a la discussió i anàlisi de peces audiovisuals
- Aprenentatge basat en projectes, articulat a partir d'activitats de debat.

A més, es contempla també la dedicació de treball autònom i en petits grups dels estudiants, corresponent a 15 hores de dedicació per cada crèdit, sumant un total de 90 hores de treball autònom, on s'espera de l'estudiant:

- L'estudi autònom per a les proves avaluatives
- La realització de treballs de caràcter creatiu o acadèmic en petits grups
- La lectura dels textos obligatoris i el visionat de la filmografia obligatòria, vinculat a la realització, també en aquestes hores, dels tests de seguiment a l'aula virtual.
- La cerca i estructuració de la informació per a l'elaboració dels debats, a partir de la pregunta formulada.

Continguts

---

1. Fonaments del llenguatge audiovisual

- 1.1. El llenguatge audiovisual
- 1.2. Aspectes morfològics del llenguatge audiovisual
- 1.3. Aspectes sintàctics del llenguatge audiovisual
  - 1.3.1. La composició de la imatge
  - 1.3.2. La creació de l'espai
- 1.4. Aspectes semàntics: el discurs audiovisual en el muntatge
  - 1.4.1. Unitats narratives
  - 1.4.2. La continuïtat
  - 1.4.3. Continuïtat en el desplaçament d'un subjecte: l'eix d'acció
  - 1.4.4. Muntatge i edició
  - 1.4.5. La creació del temps

2. El paper del so en l'audiovisual

- 2.1 Aproximació històrica
- 2.2 Aproximació teòrica. Conceptes bàsics
- 2.3 Introducció a l'anàlisi del so en l'audiovisual
  - 2.3.1 Factors de la comunicació sonora
  - 2.3.2 El significat musical/sonor com a pacte cultural
  - 2.3.3 Funcions de la música cinematogràfica
  - 2.3.4 Les perspectives de Michel Chion i Nicholas Cook
  - 2.3.5 Introducció al model analític de Philip Tagg

3. Expressió del llenguatge audiovisual

- 3.1 El llenguatge televisiu. De la paleotelevisió a la hipertelevisió.

3.2 El llenguatge audiovisual a internet.

3.3 Llenguatge audiovisual i món real.

4. Debats sobre societat i llenguatge audiovisual

Activitats d'aprenentatge

Activitat 1. La creació de l'espai

Descripció general:

L'activitat consisteix en realitzar una peça audiovisual, en grups, de 3 minuts de durada, on a partir d'una història simple (inventada o no) es construeixi un espai no real a partir del muntatge.

Material de suport:

Càmera, trípode, targeta de memòria, bateries.

Entregable i vincles amb l'avaluació:

Cal lliurar la peça audiovisual en un format comprimit i estàndard (mp4, mov). Aquesta activitat suposarà el 10% de la nota final de l'assignatura.

Resultats d'aprenentatge:

En finalitzar l'activitat l'estudiant ha de ser capaç de:

- RA1. Preparar i gravar les imatges i els elements sonors necessaris per confeccionar una peça audiovisual amb sentit narratiu.
- RA5. Conèixer i reconèixer els elements que possibiliten la comunicació audiovisual.
- RA7. Saber aplicar correctament el llenguatge audiovisual en la producció de sentit.
- RA8. Saber construir espais de ficció a partir de l'estructuració del llenguatge audiovisual.

Competències que es treballen: G1, G4

Activitat 2. Anàlisi de les funcions de la música cinematogràfica

Descripció general:

Descripció analítica del paper del so en un producte audiovisual (cinema o spot publicitari) pactat a classe. El treball es realitzarà en grups i serà exposat a classe.

Lliurable i vincles amb l'avaluació:

Cal entregar un arxiu pdf a la bústia habilitada a l'eCampus. El pdf contindrà la presentació i un guió explicatiu que ha d'incloure una *cue list* per a la part d'anàlisi. Aquesta activitat suposarà el 5% de la nota final de l'assignatura.

Resultats d'aprenentatge: En finalitzar l'activitat l'estudiant ha de ser capaç de:

- RA3. Treball, en grup, d'investigació documental sobre algun aspecte de la història i/o el llenguatge audiovisual.
- RA4. Anàlisi crític de seqüències cinematogràfiques o televisives.
- RA9. Conèixer i saber aplicar les principals metodologies d'anàlisi sobre el so en l'audiovisual.
- RA10. Identificar els recursos sonors, simbòlics, expressius i estructurals emprats en la música a diferents àmbits de l'audiovisual com el cinema, la televisió, la publicitat, el videoclip o els videojocs.

Competències que es treballen: E14, G1, G4

Activitat 3. Prova avaluativa.

Descripció general:

Test en línia d'avaluació dels continguts del tema 2.

Lliurable i vincles amb l'avaluació:

El test s'efectuarà a temps real en línia mitjançant el programa Nearpod. Aquesta activitat suposarà el 5% de la nota final de l'assignatura.

Resultats d'aprenentatge: En finalitzar l'activitat l'estudiant ha de ser capaç de:

- RA5. 5. Conèixer i reconèixer els elements que possibiliten la comunicació audiovisual.

Competències que es treballen: E14, G1.

Activitat 4. Anàlisi d'una obra audiovisual

Descripció general: L'activitat consisteix en l'anàlisi d'una obra audiovisual o un gènere cinematogràfic o televisiu. Es tracta d'un treball teòric, en grups, on s'ha d'analitzar tot el contingut relacionat amb el temari de l'assignatura de Llenguatge audiovisual i d'Història dels Mitjans Audiovisuals: ús del llenguatge audiovisual, gènere, format, context històric, etc.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Cal lliurar el treball en format escrit i digital (pdf). També cal fer una presentació oral pública. Aquesta activitat suposarà el 20% de la nota final de l'assignatura, de la qual:

Un 20% de la nota final serà el treball escrit

Un 5% de la nota final serà de la presentació oral pública

Resultats d'aprenentatge: En finalitzar l'activitat l'estudiant ha de ser capaç de:

- RA3. Treball, en grup, d'investigació documental sobre algun aspecte de la història i/o el llenguatge audiovisual.
- RA4. Anàlisi crític de seqüències cinematogràfiques o televisives.
- RA5. Conèixer i reconèixer els elements que possibiliten la comunicació audiovisual.
- RA6. Desenvolupar un discurs crític i analític sobre les tendències de l'audiovisual contemporani.

Competències que es treballen: E14, G1, G4.

Activitat 5. Debat

Descripció general:

L'activitat consisteix en preparar, per grups, l'exposició i defensa d'una de les posicions plantejades als debats emergents en el sector audiovisual.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Cal lliurar un breu resum de l'exposició plantejada. Aquesta activitat suposarà el 5% de la nota final de l'assignatura. de la qual:

Resultats d'aprenentatge: En finalitzar l'activitat l'estudiant ha de ser capaç de:

- RA2. Explicació d'una informació de caràcter argumentatiu en públic.
- RA6. Desenvolupar un discurs crític i analític sobre les tendències de l'audiovisual contemporani.

Competències que es treballen: G4.

Activitat 6. Tests de seguiment

Descripció general: L'activitat consisteix en respondre una prova tipus test de cadascuna de les lectures i visionats obligatoris de l'assignatura.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Realització dels tests a partir de l'aula virtual. Aquesta activitat, juntament amb altres activitats de classe, suposarà el 5% de la nota final de l'assignatura.

Resultats d'aprenentatge: En finalitzar l'activitat l'estudiant ha de ser capaç de:

- RA5. Conèixer i reconèixer els elements que possibiliten la comunicació audiovisual.
- RA6. Desenvolupar un discurs crític i analític sobre les tendències de l'audiovisual contemporani.

Competències que es treballen: G4.

Activitat 7. Examen final

Descripció general: Prova individual on els estudiants hauran de demostrar l'assimilació dels continguts teòrics desenvolupats en tota l'assignatura.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Les tasques i respostes requerides en cada cas. L'examen final correspon al 45% de la nota final de l'assignatura.

Resultats d'aprenentatge: En finalitzar l'activitat l'estudiant ha de ser capaç de:

- RA4. Anàlisi crític de seqüències cinematogràfiques o televisives.
- RA5. Conèixer i reconèixer els elements que possibiliten la comunicació audiovisual.
- R10. 10. Identificar els recursos sonors, simbòlics, expressius i estructurals emprats en la música a diferents àmbits de l'audiovisual com el cinema, la televisió, la publicitat, el videoclip o els videojocs.

Competències que es treballen: E14, G1.

Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació diferencia clarament dues parts: la part teòrica i la part corresponent a les activitats d'avaluació continuada. Per a poder aprovar, **la nota mínima de l'examen final ha de ser superior a 5.**

La part teòrica (examen final) consisteix en el 45% de l'avaluació final.

La part d'activitats d'avaluació continuada consisteix en el 50% de l'avaluació final, amb la ponderació dels següents elements:

- Activitat 1: 10%
- Activitat 2: 5%
- Activitat 3: 5%
- Activitat 4: 25%
- Debats: 5%
- Tests de comprensió i altres activitats: 5%

Per la naturalesa de l'assignatura, l'ortografia i sintaxi en l'expressió escrita són avaluable, així que les faltes d'ortografia i sintaxi seran penalitzades restant 0,25 punts cadascuna.

Recuperació:

Poden accedir a recuperació els estudiants que no hagin aprovat l'examen final. L'avaluació continuada no és recuperable, així que l'examen de recuperació continuarà fent mitja amb la nota de l'avaluació continuada, i aquesta ponderació ha de superar el 5.

Recursos

Bàsics

Audiovisuals

- STERNE, Jonatjan (2003): The Audible Past. Cultural origins of sound reproduction. Durham: Duke University Press.
- Brooker, Charlie (2011). 15 Million Merit [capítol de sèrie de televisió]. A: Brooker, Charlie (2011). Black Mirror [sèrie de televisió]. Regne Unit: Endemol.
- Chion, Michael (2008): La audiovisión: introducción a un análisis conjunto de la imagen y el sonido. Barcelona: Paidós.
- Coppola, F.F. (director i productor) (1979). Apocalypse Now [cinta cinematogràfica]. Estats Units: American Zoetrope.
- Davies, Russell (2019). Episode 1 [capítol de sèrie de televisió]. A: Davies, Russel (2011). Years and Years [sèrie de televisió]. Regne Unit: BBC.
- Forman, Milos (director i productor) (1984). Amadeus [cinta cinematogràfica].
- GUSTEMS, Josep (Ed.). (2014): Música y audición en los géneros audiovisuales. Barcelona: Universitat de Barcelona.
- Kubrick, Stanley (director i productor) (1999). Eyes Wide Shut [cinta cinematogràfica].
- Medem, Julio (director) (1998). Los amantes del círculo polar [cinta cinematogràfica]. Espanya: Canal +.
- Nolan, Christopher (director i productor) (2010). Inception [cinta cinematogràfica].
- Tagg, Philip (2013). Music's Meanings: a modern musicology for non-musos. New York: The Mass Media Music Scholars' Press.
- Tykwer, tommy (director) (2012). Cloud Atlas [cinta cinematogràfica].
- Vaughn, Matthew(director) (2015). Kingsman [cinta cinematogràfica].
- Welles, Orson (director i productor) (1941). Citizen Kane [cinta cinematogràfica]. Estats Units: Mercury Productions.
- Wright, Edgar (director) (2017). Baby Driver [cinta cinematogràfica].

Bibliografies

- Alberich, J.; Roig, A. (et al) (2011). Comunicación audiovisual digital: nuevos medios, nuevos usos, nuevas formas. Barcelona: Ed. UOC
- Cook, Nicholas (1998): Analysing Musical Multimedia. Oxford: Oxford University Press.
- Eco, Umberto (1995). Apocalípticos e Integrados. Barcelona: Tusquets.
- Fernandez Díez, F; Martínez Abadía, J. (1999). Manual básico de lenguaje y narrativa audiovisual. Barcelona: Paidós.
- Jenkins, H. (2008). Convergence Culture. La cultura de la convergencia en los medios de la comunicación. Barcelona: Paidós.
- Postman, Neil (1993). Divertim-nos fins a morir. El discurs públic a l'època del show-business. Barcelona: Llibres de l'índex.
- Sartori, Giovanni (1998). Homo videns. La Sociedad teledirigida. Madrid: Taurus.
- Scolari, Carlos (2008). Hacia la hipertelevisión. Los primeros síntomas de una nueva configuración del dispositivo televisivo. En: Diálogos de la Comunicación, num. 77.

Complementaris

Audiovisuals

- Brooker, Charlie (2011). Black Mirror [sèrie de televisió]. Regne Unit: Endemol.
-

Coppola, F.F. (director) (1972). The Godfather [cinta cinematogràfica]. Estats Units: Paramount Pictures.

- Cuarón, Alfonso (director), Smith, Tony (et al) (productor) (2006). Children of Men [cinta cinematogràfica]. Estats Units i Regne Unit: Strike Entertainment.
- Eisenstein, S. (director) (1925). El acorazado Potemkin [cinta cinematogràfica]. Unió Soviètica: Mosfilm.
- Kubrick, Stanley (director) (1980). The Shining [cinta cinematogràfica]. Regne Unit, Estats Units: Hawk Films.
- LISSA, Zofia (1964): The Aesthetics of Film Music. PWM, Kraków.
- NEUMEYER, D. (2015). Meaning and Interpretation of Music in Cinema. Bloomington: Indiana University Press
- NIETO, José (1996): Música para la imagen. La influencia secreta. Madrid: Iberautor Promociones Culturales.
- Tarantino, Quentin (director) (1992). Reservoir Dogs [cinta cinematogràfica]. Estats Units: Artisan Entertainment.
- XALABARDER, Conrado. (2013). El Guion Musical en el Cine. Mundo BSO.

Bibliografies

- ADELL, Joan Elias (1997): Música i simulacre a l'era digital: l'imaginari social en la cultura digital. Lleida: Pagès Editors
- AMYES, Tim (2010): Audio postproduction for television and film. Oxford: Focal Press.
- DAVIS, Richar (1999): Complete Guide to Film Scoring. Boston: Berklee Press.
- KATZ, Mark (2004): Capturing sound: how technology has changed music. Berkeley: University of California Press.
- Món Digital (revista a Flipboard): <https://flipboard.com/section/m%C3%B3n-digital-bGDZoD>
- Scolari, C (2013). Narrativas Transmedia. Cuando todos los medios cuentan. Bilbao: Deusto.
- WHITE, Glenn; LOUIE, G. J. (2005): The Audio Dictionary (3rd ed.). Seattle: Washington Press.